

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34459
Nom	Medicina legal i salut pública
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	9 - Medicina social y habilidades de comunicació	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
GARCIA GARCIA, ANA MARIA	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal
VERDÚ PASCUAL, FERNANDO ALEJO	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM**Medicina legal**

La medicina legal és el conjunt de coneixements mèdics i biològics necessaris per a la resolució dels problemes que planteja el dret, tant en l'aplicació pràctica de les lleis, com en el seu perfeccionament i evolució. S'ocupa de l'estudi dels problemes medicojurídics que tenen relació amb la persona i el cadàver, i inclou les qüestions de legislació mèdica i de responsabilitat professional.

Salut pública

La salut pública és la ciència que vetla per la salut en el conjunt de la població, entenent la salut com un dret fonamental de totes les persones i tenint en compte l'ampli ventall de causes dels problemes de salut. La salut pública advoca perquè es desenvolupen polítiques, programes i intervencions que afavorisquen entorns socials i ambientals saludables.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Reconèixer els elements essencials de la professió mèdica, incloent-hi els principis morals i ètics, les responsabilitats legals i l'exercici professional centrat en el/la pacient.
- Comprendre la importància d'aquests principis per al benefici del pacient, de la societat i la professió, amb una atenció especial al secret professional.
- Desenvolupar la pràctica professional respecte a l'autonomia del pacient, a les seues creences i cultura.
- Reconèixer els determinants de salut en la població, tant els genètics com els dependents del gènere i estil de vida, demogràfics, ambientals, socials, econòmics, psicològics i culturals.
- Assumir el seu paper en les accions de prevenció i protecció davant malalties, lesions o accidents i manteniment i promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.
- Reconèixer el seu paper en equips multiprofessionals, assumint el lideratge quan siga apropiat, tant per al subministrament de cures de la salut, com en les intervencions per a la promoció de la salut.
- Conèixer les organitzacions nacionals i internacionals de salut i els entorns i condicionants dels diferents sistemes de salut.
- Coneixements bàsics del Sistema Nacional de Salut i de legislació sanitària.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.

- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer els fonaments legals de l'exercici de la professió mèdica. Consentiment informat. Confidencialitat.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig del dany físic i mental.
- Conèixer les implicacions socials i legals de la mort. Conèixer i reconèixer l'evolució normal del cadàver. Conèixer les bases del diagnòstic postmortem i els fonaments de criminologia mèdica.
- Ser capaç de redactar documents medicolegals.
- Reconèixer la necessitat de mantenir la competència professional.
- Conèixer els principis i aplicar els mètodes propis de la medicina preventiva i la salut pública.
- Saber valorar els factors de risc i prevenció de la malaltia. Reconèixer els determinants de salut de la població. Indicadors sanitaris.
- Conèixer els sistemes de planificació, programació i avaluació de programes de salut.
- Comprendre les actuacions en la prevenció i la protecció davant malalties, lesions i accidents.
- Saber avaluar la qualitat assistencial i les estratègies de seguretat del pacient. Conèixer la importància de les vacunes.
- Conèixer les estratègies en salut i medi ambient, en seguretat alimentària i en salut laboral.
- Ser capaç de dissenyar i dur a terme estudis estadístics senzills utilitzant programes informàtics i interpretar-ne els resultats.
- Conèixer els aspectes de la comunicació amb pacients, familiars i el seu entorn social: models de relació clínica, entrevista, comunicació verbal, no verbal i interferències. Donar males notícies.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Salut Pública. En finalitzar el curs l'alumne ha de ser capaç de:

- Aplicar els conceptes i estratègies de Salut Pública. Conèixer les funcions pròpies de la Salut Pública així com la seua organització general a nivell autonòmic, nacional i internacional.
- Aplicar les estratègies pròpies de la Salut Pública en el desenvolupament de programes i intervencions, incloent la multidisciplinarietat i multiprofessionalitat, l'advocacia per la salut, les aliances amb agents influents i la participació comunitària.
- Analitzar les necessitats de salut en la població sobre la base del seu perfil sociodemogràfic i els determinants físics, socioeconòmics, conductuals i sanitaris que influeixen sobre la salut. Analitzar les desigualtats de salut en la població en els eixos de gènere, edat, classe social, ètnia, territori i discapacitat.
- Aplicar els fonaments i estratègies per a la promoció de la salut en la població, incloent els principis de salut en totes les polítiques, salut comunitària, entorns saludables i educació per a la salut. Aplicar el model salutogènic i la identificació i promoció d'actius per a la salut en la comunitat.

Implementar programes de prescripció social.

- Conèixer l'organització del Sistema Nacional de Salut a Espanya. Conèixer i aplicar els fonaments per a la planificació i avaluació de polítiques, programes i intervencions en salut, incloent les bases de l'avaluació econòmica.
- Actuar per a la prevenció i la promoció de la salut dels pacients i de la comunitat des de la consulta, incloent recomanacions i programes d'orientació comunitària basats en l'evidència. Aplicar els principis ètics a la pràctica de la Salut Pública.

Medicina Legal. L'alumnat ha de ser capaç de:

- Reconèixer els elements legals essencials de la professió mèdica i les seves responsabilitats derivades.
- Conèixer la legislació sanitària que regeix les diverses activitats professionals.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig del dany físic i mental, tant d'origen violent com a natural.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar les situacions de maltractament de les persones en general i des d'una perspectiva de gènere.
- Saber detectar en el cadàver els signes dels quals es puguin derivar responsabilitats legals.
- Saber preservar els indicis criminalístics que puguin servir per a l'auxili pericial de la justícia.
- Redactar documents mèdic legals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. 1. Docència teòrica

MÒDUL SALUT PÚBLICA

1. Conceptes i estratègies en Salut Pública.
2. Perfils de salut i determinants de la salut en la població. Càrrega global de malaltia.
3. Organització i funcions dels serveis de Salut Pública. Salut Pública des de la consulta.
4. Conceptes i estratègies per a la promoció de la salut. Model salutogènic. Actius per a la salut. Prescripció social.
5. Sistema Nacional de Salut. Organismes nacionals i internacionals de Salut Pública. Planificació i avaluació de programes de salut. Economia de la salut.

MÓDULO MEDICINA LEGAL

1. Medicina legal y forense. Concepto y contenidos.
2. Medicina legal del ejercicio profesional.
3. Tanatología forense I
4. Tanatología forense II.
5. Patología forense I.
6. Patología forense II.
7. Psiquiatría forense.
8. Sexología forense.
9. Medicina Legal de la actividad laboral.
10. Simulación de enfermedad.

2. 2. Docència pràctica: Salut Pública

1. Seminari (1,5hr). Vacunes: característiques generals. Programes de vacunació.
2. Seminari (1,5hr). Programes de garbellat poblacional. Diagnòstic precoç del càncer.
3. Seminari (1,5hr). Educació sanitària per al foment d'hàbits saludables: tabaquisme.
4. Sessió teoricopràctica (1hr). Condicions de treball i ocupació com a determinants de la salut. Reconeixement de patologia laboral des de la consulta.
5. Sessió teoricopràctica (1hr). Introducció a la salut global. Objectius de Desenvolupament Sostenible i salut.
6. Informàtica (2hr). Identificació de patrons de vida saludables i hàbits de risc. Anàlisi d'una població (I).
7. Informàtica (2hr). Identificació de patrons de vida saludables i hàbits de risc. Anàlisi d'una població (II).
8. Laboratori (2hr). Triar i aplicar correctament el desinfectant adequat. Valorar els controls i mètodes d'esterilització (I).
9. Laboratori (2hr). Triar i aplicar correctament el desinfectant adequat. Valorar els controls i mètodes d'esterilització (II).

3. 3. Docència pràctica: Medicina Legal

1. Documents mèdic legals. (Aula Facultat de Medicina).
2. Legislació sanitària. No presencial. Aula Virtual).
3. Responsabilitat professional. (Aula Facultat de Medicina).
4. Autòpsia (IML, aula virtual).
5. Clínica medicoforense (IML, aula virtual).
6. Jutjat de guàrdia (IML, aula virtual).
7. Laboratoris forenses: histopatologia forense, genètica forense i ecotoxicologia forense.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràcticas de medicina legal	20,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Seminaris	11,00	100
Pràctiques en aula informàtica	4,00	100
Pràctiques en laboratori	2,00	100
TOTAL	56,00	

METODOLOGIA DOCENT

Mòdul I: Salut Pública:

Els continguts teòrics s'impartiran a través de lliçons magistrals dialogades amb l'alumnat fomentant la participació de l'alumnat a través de preguntes.

Aquestes sessions teòriques tindran el complement dels seminaris presencials (3 hores).

Les sessions pràctiques estaran formades per pràctiques a l'aula (4 hores), pràctiques d'informàtica (4 hores) i pràctiques en laboratori (2 hores).

En les sessions pràctiques a l'aula d'informàtica, l'alumne utilitzarà metodologia basada en aprenentatge mitjançant resolució de problemes. Es fomentarà el treball en grup que permetrà el desenvolupament de capacitats de comunicació i expressió oral coherent i lògica.

Mòdul II: Medicina Legal:

Els continguts teòrics s'imparteixen com a lliçó magistral relacional i participativa regulada.

Els continguts pràctics es desenvolupen en l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de València, en quatre àrees principals: laboratoris forenses de toxicologia i genètica, medicina forense clínica general i psiquiàtrica, assistència a proves pericials en seu judicial i autòpsia mèdic forense.

Es complementa amb seminaris a desenvolupar en la Facultat de Medicina i Odontologia sobre documents mèdic legals i responsabilitat professional metgessa juntament amb el treball des de l'aula virtual.

AVALUACIÓ

En la puntuació final la teoria i la pràctica tindran un pes equivalent del 50% respectivament (50% avaluació dels continguts teòrics i 50% avaluació dels continguts pràctics).

En l'avaluació de l'assignatura correspondrà un 67% als resultats obtinguts en la valoració dels coneixements inclosos en el Mòdul Medicina Legal i un 33% als corresponents al Mòdul Salut Pública, respectant en tots dos casos que s'avaluen al 50% els continguts teòrics i pràctics.

Per a poder superar l'assignatura s'haurà d'obtenir en tots dos mòduls una puntuació igual o major a cinc en cadascun d'ells.

En cap cas es guardarà la nota obtinguda en qualsevol dels exercicis corresponents a l'assignatura per a cursos diferents del vigent.

Tots els exàmens es realitzaran en els terminis previstos en el calendari acadèmic, excepte excepcions expressament autoritzades oficialment pel Deganat.

L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

És requisit per a accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques.

En cap cas es guardarà la nota obtinguda en qualsevol dels exercicis corresponents a l'assignatura per a cursos diferents del vigent. Tots els exàmens es realitzaran en els terminis previstos en el calendari acadèmic, excepte excepcions expressament autoritzades oficialment pel Deganat. És requisit per a accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques.

Algunes consideracions sobre la prova corresponent al Mòdul Medicina Legal

L'avaluació s'efectuarà mitjançant una prova escrita de tipus assaig, amb una duració de dues hores i constarà de dos exercicis: El primer (PE) d'ells avaluarà l'aprenentatge teòric i constarà de 10 qüestions de resposta restringida la puntuació de la qual serà de 0 a 2.

La puntuació del PE serà la suma total de les puntuacions, dividit entre 2. La màxima puntuació que pot obtindre's és 10. El segon (ES) d'ells avaluarà l'aprenentatge pràctic i constarà de 10 qüestions de resposta restringida la puntuació de la qual serà de 0 a 2. La puntuació de l'ES serà la suma total de les puntuacions, dividit entre 2. La màxima puntuació que pot obtindre's és 10. La puntuació final s'obtindrà d'aplicar la fórmula: $(PPE + PSE) / 2 = PF$ sempre que s'haja obtingut almenys una puntuació de 5 en cadascun dels exercicis. De no aconseguir-se les puntuacions mínimes necessàries en algun dels dos exercicis la qualificació quedarà pendent i haurà de repetir-se la corresponent avaluació en la segona convocatòria.

De no aconseguir-se les puntuacions mínimes necessàries en algun dels dos exercicis en la segona convocatòria, l'assignatura es considerarà no superada íntegrament. Puntuar amb zero en quatre de les preguntes de qualsevol de les proves, suposa el suspens en aqueix exercici.

Algunes consideracions sobre la prova corresponent al Mòdul Salut Pública

L'examen corresponent al Mòdul Salut Pública de l'assignatura de Medicina Legal i Salut Pública serà mitjançant preguntes tancades d'elecció múltiple (tipus test), incloent 50 preguntes amb 5 respostes cadascuna i una única resposta vàlida en cada cas. Criteris de qualificació: 0,2 punts/pregunta encertada; es restarà 0,05 punts per cada pregunta mal contestada. Les respostes en blanc no resten. 25 preguntes correspondran als temes de teoria i 25 preguntes a les pràctiques (incloent seminaris), i es valoraran de manera conjunta per a aprovar l'assignatura.

Per a presentar-se a l'examen és imprescindible haver entregat la fitxa de pràctiques o, en el cas d'alumnes Erasmus, el certificat d'haver-les realitzat en el centre corresponent.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Hernández-Aguado I, Lumbreras Lacarra B, eds. Manual de Epidemiología y Salud Pública para Grados en Ciencias de la Salud. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2018.
- Rose G. La estrategia de la medicina preventiva. Barcelona: Masson-Salvat Medicina; 1994.
- Revista Gaceta Sanitaria. Disponible en: <https://www.gacetasanitaria.org/>
- Sitio web de la Sociedad Española de Salud Pública y Administración Sanitaria (SESPAS). Disponible en: <https://sespas.es/>
- Sierra López A, Saénz González MC, Fernández-Créhuet Navajas et al. (dirs.). Piedrola Gil. Medicina Preventiva y Salud pública. 12ª ed. Barcelona: Elsevier-Masson, 2016.
- Manual de medicina legal y forense para estudiantes de Medicina (1ª edición) Editado por José Antonio Menéndez de Lucas, Manuel Ruiz Cervigón, Luis Segura Abad y Maite Elegido Fluiters. Barcelona, Elsevier-Masson, 2014.
- Verdú Pascual, F. ¿Qué dice el forense? 3ª edición. Granada, Comares. 2014.
- Revistas de medicina legal y forense (disponible en <http://www.uv.es/fevepa/revi.html>, acceso el 12.04.16).
- PubMed médico forense (disponible en <http://www.uv.es/fevepa/medli.html> acceso el 12.04.16)

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Siguiendo las recomendaciones del Ministerio, la Consellería y el Rectorado de nuestra Universidad, para el período de la "nueva normalidad", la organización de la docencia para el segundo cuatrimestre del curso 2021-22, seguirá un modelo híbrido, donde tanto la docencia teórica como práctica se ajustará a los horarios aprobados por la CAT pero siguiendo un modelo de Presencialidad / No presencialidad en la medida en que las circunstancias sanitarias y la normativa lo permitan y teniendo en cuenta el aforo de las aulas y laboratorios docentes. Se procurará la máxima presencialidad posible y la modalidad no presencial se podrá realizar mediante videoconferencia cuando el número de estudiantes supere el coeficiente de ocupación requerido por las medidas sanitarias. De manera rotatoria y equilibrada los estudiantes que no puedan entrar en las aulas por las limitaciones de aforo asistirán a las clases de manera no presencial mediante la transmisión de las mismas de manera síncrona/asíncrona vía "on line".